

Periodeplan for Gaupegruppa

Oktober og november 2022

Høsten er her!

Det betyr store forandringer i naturen, og mange muligheter både når det gjelder turer og estetiske opplevelser. Vi bruker sansene våre, kjenner i jorda etter forandringer i temperatur og fuktighet, ser hva som skjer med fargene på bladene, bruker nesa til å kjenne endringer i lukt, og lytter etter blader som faller og fugler som kvitrer eller hakker på stammene rundt oss. Og hvorfor ser vi så mange fugler som flyr samme retning på denne tiden? Og hvor har alle småkrypene og salamanderne blitt av? Vi undrer oss sammen med barna rundt disse spørsmålene.

Dugnadsuke og suppedag på Sæteren

I uke 41 er det både dugnadsuke og suppedag på Sæteren gård. Gjennom uka går vi gjennom en liste av ting som må ordnes i barnehagen og kjøkkenhagen. Vi lar barna bli med på det meste, og lar dem erfare at ting varer lenger når vi tar vare på dem, og at det blir finere rundt oss når vi rydder og gjør en innsats. Alle gleder seg veldig til sosialt samvær med både familier, barn og personalet på Sæteren=)

Forsøk og eksperimentell lek

Gjennom forsøk og eksperimentell lek skal vi la barna forske, eksperimentere og gjøre seg erfaringer med ulike elementer og materialer. De fire elementene er jord, luft, ild og vann. Med utgangspunkt i disse skal vi gjøre ulike eksperimenter og forsøk sammen.

- Hvordan lager vi jord? Hvilke ting rundt oss råtner, og hva råtner ikke?
- Hvordan kan vi lage vind, og hvordan kjennes det mot huden?
- Hvordan kan vi lage ild, og hva brenner og hva brenner ikke?
- Hvilke egenskaper har vann, og hvordan kan vannet forandre seg fra stivt, til flytende, til gass?
- Og hvordan kan vi bruke de ulike elementene til å skape energi?

Dette er noen av spørsmålene vi skal undre oss over. Vi lar barna forme egne hypoteser, teste ut selv eller i fellesskap, og så snakker vi om resultatene sammen etterpå.

Dramatisering og rollelek

Hvordan ble egentlig rødstrupen til en rødstrupe? Denne perioden skal vi jobbe med et eventyr som handler om dette. Gjennom samlingsstunder og lek skal barna bli godt kjent med fortellingen, og etterhvert bli med i dramatiseringen. Vi lager konkrete og kanskje til og med noen kostymer som barna kan bruke.

Mattelek i naturen

Mattelek for aldersgruppen gaupene er i handler i liten grad om regning, men mye om sammenligning, måling, kategorisering og utforskning av mengde, antall og rom.

Hvem er høyest, og hvem er eldst? Hvem er da størst? Vi blir også kjent med dagene, ukene, og månedene i året. 12 måneder, 52 uker, 365 dager. Vi bruker visualiseringer, og ser på bursdagskalenderen vi har laget. Ute i naturen samler vi blader, og kategoriserer etter farge, størrelse og type. Pinner kan sorteres etter lengde og tykkelse. Steiner kan veies, både med hånden, men også ved å lage vippestenger. Vi kan også bruke dumpehuska i barnehagen som vektstang! Hvor mange barn må sitte på den ene siden for at det blir like mye vekt som en voksen på andre siden?

Naturvakter og fugleprosjektet

I fjor ble alle barna sertifiserte «naturvakter», og vi holder selvfølgelig dette gående. Vi plukker opp etter oss selv og andre i naturen, husker på sporløs ferdsel, og behandler trær, planter, insekter og dyr med omsorg.

I år skal vi gi ekstra omsorg til fuglene i nærmiljøet. Vi må lage nye fuglematere, og ny fuglemat. Vi må undersøke hva slags mat hver enkelt av fuglene som barna har valgt ut liker å spise. Og så må vi lage spesialtilpassede «meiseboller» og «matpakker» til hvert enkelt barn sin fugl=)!

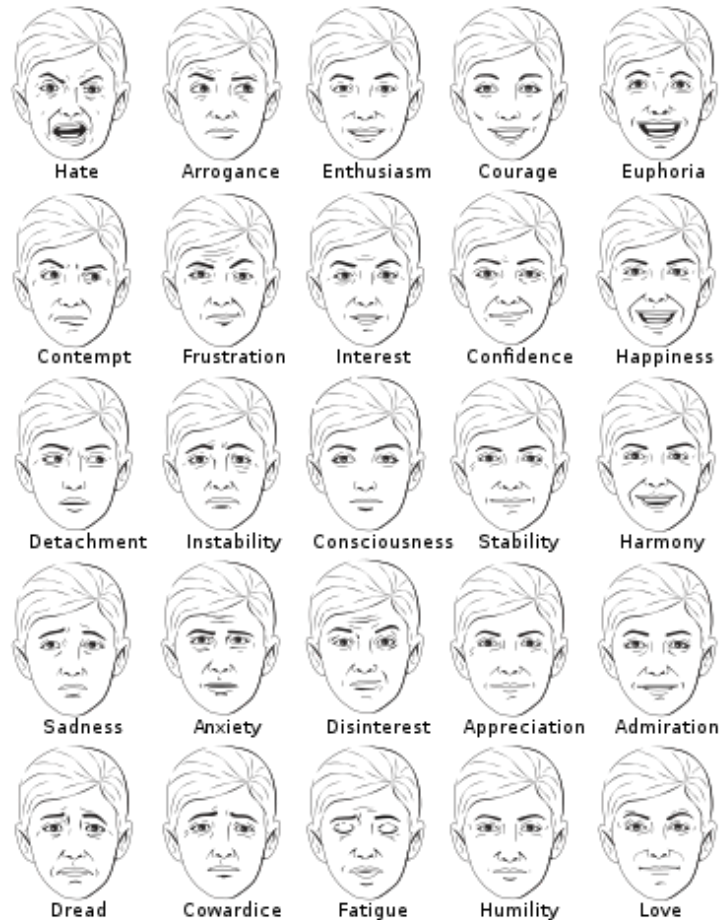
14. november skal vi også på første lang-tur til Naturhistorisk museum, for å både se på dyr, dinosaurer, og selvfølgelig fugler. Dette setter forhåpentligvis i gang enda større interesse og nysgjerrighet for dyreverden rundt oss.

Følelser, kroppen, og personlige grenser

Denne høsten har vi sett mye følelser røre seg blant gaupebarna. Både gode, vonde og nøytrale følelser. I oktober og november skal vi jobbe med å bli enda bedre kjent med disse følelsene. Glad, overrasket, trist, redd, oppspilt, sint, rolig. Hva fører til at vi får disse følelsene? Hva skjer inni oss da? Hvordan kjennes det ut i kroppen og hodet?

- Vi leker hermeleker der vi lager ansiktsuttrykk og kroppspositurer som viser ulike følelser. De andre skal herme, eller gjette hvilken følelse.
- Vi hører på ulike typer musikk og musikkjangere. Barna setter ord på hva de føler når de hører musikken.
- Vi ser på Fantorangen-filmer om følelser, og prater om dem etterpå.
- Vi leser i bok om følelser.
- Vi ser på filmen «Innsiden ut». Dette blir et tilbud for de som er interesserte i å innedagene, og ikke noe vi «tvinger» barna gjennom.

I forlengelsen av tema følelser snakker vi også om kroppen, og hva som er greit og ikke greit å gjøre med egne og andres kropp. Vi snakker om grensesetting, og at vi må si «STOPP» når noen gjør noe vi ikke synes er greit. I forlengelsen av «stopp», øver vi oss på å si hva vi ikke liker at den andre gjør. Feks: «Stopp, jeg liker ikke at du dytter meg».

Barnehagen skal jobbe for at barna:

- Bli trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser (Rammeplanen, s.50)

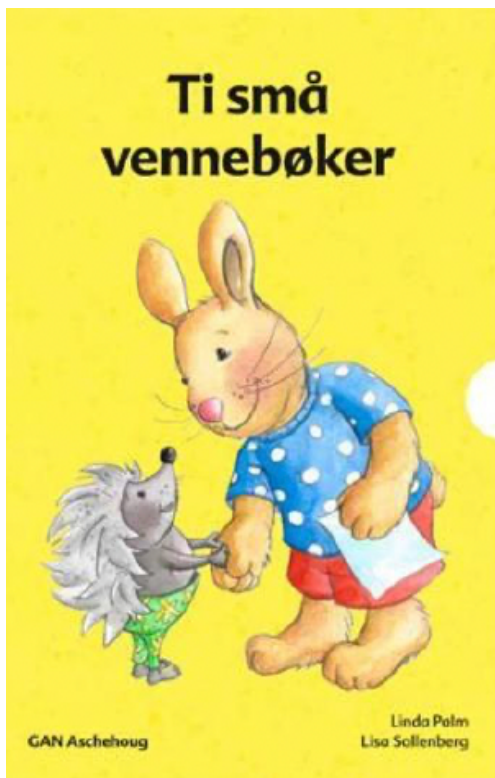
Barna er nå i en alder der mange blir nysgjerrig på kroppen, og kan utforske både tissen og rumpa både alene og sammen med andre. Dette er en sunn og normal del av barnas utvikling, som vi også vil gi rom for i barnehagen. Barns seksualitet handler i liten grad om hva vi voksne forbinder med seksualitet - men det handler om å bli kjent med egen kropp og

kjønnsorganer, hva som kjennes godt og ikke, og ikke minst få et sunt forhold til egen kropp og dermed kunne sette grenser.

Dette vet vi også er et viktig tiltak for å kunne forebygge og oppdage overgrep.

Sosial kompetanse og vennskap

Vi jobber kontinuerlig med å styrke barnas sosiale kompetanse. Sosial kompetanse handler blant annet om: å gjøre gode ting mot andre, være hjelpsom, vise omsorg og empati, selvkontroll, selvhverdelse, samarbeid, kunne dele, vente på tur, og mye mer. I korte trekk handler det om en type kompetanse som bidrar til å fungere godt i et sosialt fellesskap.

Økt sosial kompetanse fører også til tettere og mer harmoniske vennskap. Vi tematiserer «vennskap», og tar barna med i prosessen med å lage et «vennetre», der barnas fugler kan sitte på grenene. Barna må selv komme med forslag til hva det vil si å være «en god venn». Hva gjør man mot hverandre da?

Vi tar opp igjen «venneboekene» som vi begynte å lese i fjor. De handler blant annet om å dele, å snakke om noe vanskelig, å si unnskyld, å si stopp osv. Når det oppstår situasjoner minner vi barna på disse historiene, slik at de får anledning til å reflektere og se situasjonen litt mer utenfra.

Vi er også godt i gang med å bruke «stjerneveggen» i gangen ved trappa, der barna får henge opp en stjerne når vi «tar dem på fersken i å gjøre noe godt». Vi prøver også å sette i gang felles regelleker så ofte vi kan. I regelleker må det tas hensyn, man må vente, følge regler, og man må tåle å bli «tatt» eller tape.

Juleforberedelser

I slutten av november kommer vi til å starte med juleforberedelser. Vi skal lage lykter av syltetøyglass (eller andre glass med lokk) som barna kan ta med hjemmefra. Med disse vil vi lyse opp i den mørkeste tiden av året. Vi begynner også med øvelse av sanger til Luciakoret. 29. november blir det juleteater i barnehagen med Askeladden friteater, som vi var veldig fornøyd med i fjor!

Askeladdens jul

En forestilling av Askeladden Friteater

VIKTIGE DATOER:

- 11. oktober – Suppedag på Sæteren Gård. Påmelding i KidPlan-kalenderen.
- 28. oktober – planleggingsdag. Barnehagen er STENGT.
- 14. november – tur til naturhistorisk museum
- 29. november – juleteater i barnehagen